

5.6.2024

Lausuntopyyntönnö: HE 59/2024 vp, Kuulemistilaisuus 6.6.2024, Asiantuntijalausunto

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI KONKURSSIPESIENTEN HALLINNON VALVONNASTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Suomen Asianajajaliitto (jäljempänä ”Asianajajaliitto”) kiittää mahdollisuudesta saapua kuultavaksi hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi konkurssipesien hallinnon valvonnan annetun lain muuttamisesta.

Yhtenä Asianajajaliiton sääntömääräisenä tehtävänä on seurata oikeuskehitystä maassa ja lausuntoja antamalla sekä aloitteita tekemällä tarjota kokemuksensa yhteiskunnan käytettäväksi. Asianajajaliiton oikeuspoliittisen työn lähtökohta on oikeusvaltion turvaaminen. Lausunnoissaan Asianajajaliitto pyrkii painottamaan oikeusvaltioperiaatteen toteutumiseen, oikeusturvaan sekä oikeuden saavutettavuuteen, perus ja ihmisoikeuksien sekä asianajajakunnan itsenäisyyden ja riippumattomuuden turvaamiseen liittyviä näkökulmia. Pyydettyä lausuntona Asianajajaliitto esittää seuraavaa.

Valmistelussa olevassa lainsäädännössä täsmennettäisiin konkurssiasiamiehen ja pesähoitajan tiedonsaantioikeutta velallisen taloudellista asemaa koskevien tietojen osalta. Lisäksi konkurssiasiamiehen käytännöstä määrätä velallisen kirjanpidon loppuun saattamisesta sekä julkisselvityksen kustannusten takaisinperinnästä otettaisiin säännökset lakiin.

Asianajajaliiton näkemyksen mukaan lainsäädäntömuutokseen tavoitteet ovat oikeat. Pesähoitajan velvollisuuksien sekä nopean ja kustannustehokkaan pesähoitajan kannalta olennaista olisi, että velallisen taloudellista asemaa kuvaavat tiedot saadaan mahdollisimman nopeasti ja kattavasti. Tämä koskee tili- ja kirjanpitoaineiston lisäksi myös muita pilvipalveluissa säilytettäviä tietoja, kuten IPR-oikeuksiin kuuluvia lähdekoodeja ja muita velallisen toimintaa ja taloudellista asemaa koskevia tietoja.

Asianajajaliitto katsoo, että säännöksen perusteluissa olisi hyvä täsmentää, mitä velallisen toimintaa ja taloudellista asemaa koskevilla tiedoilla tarkoitetaan. Jos tarkoituksena on, että viimekädessä konkurssipesän pesähoitajalla on oikeus saada maksutta haltuunsa tai sähköisesti käyttöönsä velallisen kirjanpitoaineisto kokonaisuudessaan, olisi tästä olla selvä kirjaus ainakin säännöksen perusteluissa.

Edelleen perusteluissa olisi hyvä mainita, että sähköisen kirjanpitoaineiston luovuttaminen tarkoittaa myös tarpeellisen käyttöympäristön luovuttamista pesähoitajan käyttöön eikä pelkästään järjestelmään tallennettuja tiedostoja tai muuta dataa. Mikäli tarkoituksena on, että säännökseen kirjatulla maksuttomuudella tarkoitetaan myös palveluiden avaamisen maksuttomuutta, olisi hyvä, jos tämä ilmenisi yksiselitteisesti myös säännöksen perusteluista.

Asianajajaliitto toteaa, että ehdotettu muutos ei pesähoitajan näkökulmasta tuo merkittävää muutosta tähänhetkiseen asiantilaan, kun tiedot on edelleen pyydettävä konkurssi-asiamiehen kautta. Vaihtoehtoinen toteuttamistapa oli konkurssilain muutos siten, että velallisen kirjanpitoaineisto tulisi toimittaa konkurssipesälle tai varattomalle konkurssipesälle aina maksutta tai esimerkiksi raja-arvon määrittäminen vähävaraisen pesän kohdalla. Asianajajaliitto toteaa, että pesähoitajan toiminnan kannalta tämä vaihtoehto olisi ollut kannatettava.

Helsingissä 5. päivänä kesäkuuta 2024

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

Niko Jakobsson
Pääsihteeri

LAATIJAT

Asianajaja Petra Uusitalo
Asianajaja Kimmo Kariola

Suomen Asianajajaliiton lausunnot valmistellaan oikeudellisissa asiantuntijaryhmissä, joiden toiminnassa on mukana noin 120 asianajajaa. Tämä lausunto on valmisteltu insolvenssioikeuden asiantuntijaryhmässä.